

FÖRSLAG TILL REGERINGEN OCH RIKSDAGEN

1. Riksdagen måste ta ett omtag i hela denna fråga från grunden.
2. Avveckla Renmarkskommitten i sin nuvarande form.
3. Riksdagen måste fatta beslut om alla historiska minoriteter som är och har varit verksamma på svensk mark ovan odlingsgränsen och att de ska ha samma rätt.
4. Riksdagen bör tillsätta en utredning om hur det svenska fjällområdet skall förvaltas och utvecklas.
5. Lagstifta om att alla svenska medborgare har samma och lika rätt till all statlig mark.
6. Sametinget måste reorganiseras till att vara ett parlament för alla urfolk i Sverige.
7. Statsbidragen till de olika ursprungsbefolkningarna i Sverige skall fördelas lika.
8. Revidera den nuvarande Rennäringslagen till en näringsdel och en del om samebyarnas status.
9. Lagstifta om en förändring av Riksintresse rennärning, vilket ovan beskrivits.
10. Upphäv jakträtten för samebymedlemmar på privatägd mark, "dubbelregistrering".
11. Rendriftsföretagen måste i lagstiftningen regleras som all annan företagsform.

----- KVENLANDSFÖRBUNDET/KVEENIMAAYHISTYS -----

Rune Bjerkli
+47 901 444 67
kvenfinn@gmail.com

Peter «Pekka» Petterson
+46 70 340 0315
varmecenter@yttertavle.se

Våra intressen för hållbar utveckling i fjällen

Kvenlandsförbundet är en gemensam organisation för alla Kväner, Tornedalingar och Lantalaiset i Norden. Vi har en stark koppling till det finska. Vi arbetar för den ursprungliga kvänska/finska befolkningen i framför allt den norra delen av Fennoskandia.

Enligt den finsk-ugriska världskongressen är **Kväner ett urfolk i norr**. Dessa människor har i flere hundratals år hjälpt till att bygga upp samhället vi har i norr genom till exempel:

- ◆ Jordbruk och renskötsel
- ◆ Skogsbruk
- ◆ Gruvindustri
- ◆ Industriellt hantverk
- ◆ Industriproduktion
- ◆ Fiske och fångst
- ◆ Besöksbranschen
- ◆ Handel

Det kommer vi att fortsätta med.

**OMBILDA SAMETINGET TILL ETT PARLAMENT
FÖR ALLA URBEFOLKNINGAR I SVERIGE**

PROCESSER

Angående Renmarkskommittens/RK slutsatser och utfallet i Högsta domstolens/HD dom i Girjasmålet samt nu pågående målet i Gällivare Tingsrätt, där Talma Samebys/SB krav visavi svenska staten om ensamrätt till all jakt och fiske på statens mark ovan/väster om odlingsgränsen, av urminnes hävd.

HDs domslut och RKs slutsatser är djupt kränkande och samtidigt att betrakta till att bli en juridisk stöld av våra medborgerliga rättigheter att förvalta vår mark själva, samt också den inskränkningen i möjligheterna att kunna jaga och fiska på statens mark ovan odlingsgränsen. Det kan inte vara så att en liten minoritet tillika företagare/näringsidkare skall ha bestämmanderätten i ca en tredje del av Sveriges yta. Bestämmanderätten och förvaltningsrätten måste och skall ligga hos registrerade markägare och på statlig mark svenska staten.

Att utveckla och gemensamt förvalta denna tillgång där alla har en möjlighet att vara delaktiga måste vara ambitionen och den bästa vägen framåt

RENMARKSKOMMITTENS DIREKTIV

I direktivet utgår man ifrån att det bara är samebyarna som kan hävda ensamrätt för upplåtelse av jakt och fiskerätt av urminnes hävd. Eller om det kan delas mellan staten och samebyarna. Samma bedömning verkar gälla för HD:s dom i Girjasmålet.

Enligt resonemang så finns det bara ett urfolk, samerna. Inget kan vara mer felaktigt! Den svenska fjällvärlden har bestått och består fortfarande av många olika folkslag. Varav vi Kväner/Lantalaiset/Tornedalingar är ett urfolk. Direktiven till Renmarkskommittén är i grunden felaktiga. Direktiven innebär att det bara är en partsinlägga för samebyarna i deras nuvarande form.

ETNISKA KONFLIKTER, EN SÄKERHETSRIK

Det finns en gammal romantisk idé (skattefjällsmålet) bland samer i allmänhet att "Sápmi" som sträcker sig över viss del av Nordkalotten skall bli ett eget land eller åtminstone skall bli en autonom region i respektive land. Dessa tankar förstärks nu i och med HD:s dom i Girjas målet. Denna fråga med dessa laddade värden är i dessa tider en mycket dålig väg att beträda. Ett stort land i öster skulle direkt på olika sätt, t.ex. med artificiell intelligens hjälp starta splittringskampanjer mellan befolkningsgrupper.

Att vi skulle hamna i en situation med t.ex. en autonom region mellan större delen av Sverige och Norge är givetvis helt oacceptabelt.

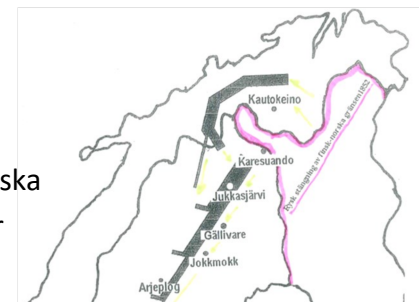
MAKTEN ÖVER DEN SVENSKA FJÄLLVÄRLDEN «SKATTEFJÄLLEN»

Denna fråga har i dessa tider blivit mycket komplicerad. Historiskt sett så har kungamakt, kyrkan och senare staten skött frågan. Dessa har förvaltat frågan dåligt. Skattefjällsmålet, där det fastslås att den svenska staten äger skattefjällen. Dessa utgick från att det bara fanns ett urfolk, därav dagens problem.

Man har sedan genom Rennäringslagen favoriserat samernas rendrift, på andra minoriteters och andra icke samiska renägares bekostnad.

MIGRATION AV STORRENDRIFT

1852 stängde Ryssland den norsk-finska gränsen. Detta fick stor betydelse för Sverige. Läs mer: kvenfinn.no/1852

Ett typfall: Fem fritidshus i Sorsele.

En fastighetsägare i Sorsele ansöker om förhandsbesked hos Sorsele kommun, för fem fritidsstuguetomter på sin skogsmark. Byggnadsnämnden vänder sig då till Grans sameby som överklagar till högsta instans. Dom hävdar att det förstör deras verksamhet så kraftigt att det inte kan accepteras en dylik bybyggnad. Kommunen och Länsstyrelsen får ge sig mot Mark och Miljödomstolens beslut som godkänner att samebyn åberopar Riksintresse rennärning.

SAMEBYMEDLEMMAR/LIKT EN ADEL

Man flyter likt en gammal Adel över regler och lagar. I synnerhet vad gäller sättet att utöva sin verksamhet på statlig mark. Exempel; man kör fyrhjuling/ATV och motorcykel över allt, man bedriver älgjakt, utan några restriktioner och har rätt att jaga älg på all statlig mark samt på all privat mark i vinterbeteslanden. Samt att man har i stort sett fri byggrätt på statlig mark inom samebyområdet. Någon redovisning av samebymedlemmar är inte offentlig så t.ex. polis och naturvårdsbevakare kan inte veta om en skoterförare har rätt att med motorfordon köra i ett avlyst område eller om en viss person har verklig jakträtt i ett område.

Myndighetsutövare står med mössan i hand. Länsstyrelser och Naturvårdsverkets tjänstemän är så rädda att göra fel i sin tjänsteutövning så det är ofta renägarföretagen själva som bestämmer t.ex. var ett område skall avlysas för t.ex. skotertrafik. Om rådande förhållande fortsätter så kommer det än mer spä på konflikten mellan renägare och berörda ortsbor i fjällkommunerna i synnerhet. Det leder också till en etnisk konflikt. HD:s dom och Renmarks-kommittens slutsatser förstärker än mer denna konflikt.

Kvinn med reinsimlall Pasvik 1892/Ellisif Wessel - Grenselandmuseet

**ATT VARA ETT URFOLK INNEBÄR INTE
AUTOMATISKT ATT MAN KAN HÄVDA URMINNES HÄVD**

SVENSKA STATSMAKTENS FAVORISERING

Hur kom det då sig att den svenska statsmakten började favorisera storrendriften på den bofasta ursprungsbefolkningen, fjällböndernas och de gamla släkternas bekostnad som sedan århundraden hade befolkat området. Dessa ägde och brukade bevisligen stora landområden väster om den senare byråkratiskt skapade odlingsgränsen.

Svaret är: Malmen, vattenkraften och skogsmarken.

Genom upplyftandet av det storsamiska narrativet, bildades år 1882 en lapp-kommitté vilken åstadkom 1886 års lapp-lag och senare komna rennäringslagar. Ända fram till idag har den Svenska statsmakten fortsatt att stärka samernas sak gentemot lokalbefolkningarna (tex med lagen "Riksintresse rennärning") Svenska statens

upprättande av dessa reglementen innebär en kraftig inskränkning i äganderätten. Lägga märke till att allt detta startar efter det att de invandrande storrenägarna kom till Sverige i mitten på 1800-talet.

RAMKONVENTIONEN - ARTIKEL 5

Staten har att leva upp till regeringsformens krav att främja minoriteternas samfundsliv och relevanta intressen (RF 1:2). Renmarkskommittens/RKs betänkande går i strid med gällande lag i regeringsformen. Renmarkskommittens betänkande stödjer sig på grova faktafel som tillintetgör hela folkgruppers historiska existens till förmån för samebyarna med tillhörande renägarföretagare

Statsmakterna insåg att de renägande samerna inte var något hot mot koloniseringen av densamma. Statsmakten tillskansade sig kontrollen över land och vatten väster om odlingsgränsen. Statsmakternas beskydd av dessa samer var ett argument för att undergräva stamhemmanen, nybyggarna och fjällböndernas rätt. Till att istället stärka de invandrande samernas rätt. Det var de sedan tidigare bofasta som stod i vägen för svenska statens intressen. Detta för att staten skulle kunna kontrollera naturresurser som malmen, vattenkraften och den produktiva skogsmarken.

- Renen betar bara på backen och kan lätt förflyttas om den kommer i vägen för framtida markexploateringar.

STAMHEMMAN

Var en gemensam areal, dokumenterad sedan 1500-talet, där ingick rätt att jaga och fiska även på kronomark genom lagfart. Samt utmärktes med rösen. Se tex Suontavaara Lappby. Från stamhemman utgick nybyggen ofta upp efter älvdalarna.

Till exempel släkten "Kyrö". Henrik Mickelsson Kyrö kom upp efter Torne Älv upp till det fiskrika Vittangisuanten som länge hade utnyttjats av bönderna i Tornedalen. Kyrö var bördig från Pello, som idag ligger på finska sidan.

Dit han flyttade år 1679 och blev därmed grundare till byn Vittangi.

Dessa människor kom i huvudsak österifrån.

Men det kom också en migration söderifrån.

Under 1600-talet uppmuntrade kungarna svenskar att flytta norrut och bryta ny mark för uppodling och beskattning. Det fanns en stor anledning till att detta var av stor vikt. Så kallad "Ärjemarks kultur".

Sverige var i krig, vilket ökade intresset för att befästa landområden och utvinna naturtillgångar, som tex malm. Kungen lovade de norrländska nybyggarna förmåner. Geografiskt sträckte sig dessa upp längs älvarna in i fjällområdena. Längs med barr-skogsbältet.

Dessa nybyggare fick skattebefrielse de första femton åren och männen slapp bli utskickade i krig, icke att förväxla med ovan nämnda stamhemman.

RIKSINTRESSE RENNÄRING

Vi markägare har aldrig hävdat att renägarföretagen/samebyarna inte skall ha rätt att använda vår mark för sitt levebröd. Däremot gör samebyarna allt de kan för att förhindra exploateringar och verksamheter på privat som statlig mark. Man åberopar *Riksintresse rennäring*.

Rennäringen/företagarna skall inte inneha riksintresse-status, vilken idag har alldeles för stor makt och missbrukas.